

Postanowienie z dnia 7 sierpnia 2007 r.

III SW 5/07

Przyjęcie przez komitet wyborczy wyborców po dniu wyborów wpłat od osób fizycznych powoduje odrzucenie przez Państwową Komisję Wyborczą sprawozdania finansowego tego komitetu (art. 84a ust. 1 pkt 3 lit. a w związku z art. 83 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. - Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, jednolity tekst: Dz.U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1547 ze zm.).

Przewodniczący SSN Kazimierz Jaśkowski, Sędziowie SN: Krystyna Bednarczyk, Beata Gudowska, Józef Iwulski, Zbigniew Korzeniowski, Romualda Spyt, Jolanta Strusińska-Żukowska (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 7 sierpnia 2007 r. sprawy ze skargi Komitetu Wyborczego Wyborców „Ruch Ludowo - Narodowy” na uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 4 czerwca 2007 r. w przedmiocie odrzucenia sprawozdania finansowego,

o d d a l i ł skargę.

U z a s a d n i e

Uchwałą z dnia 4 czerwca 2007 r. Państwowa Komisja Wyborcza odrzuciła sprawozdanie finansowe Komitetu Wyborczego Wyborców „Ruch Ludowo - Narodowy” o źródłach pozyskania funduszy oraz poniesionych wydatkach w wyborach do organów samorządu terytorialnego w 2006 roku z powodu naruszenia art. 83 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 16 lipca 1998 r.- Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (jednolity tekst: Dz.U. z 2003 r., Nr 159, poz. 1547 ze zm.). Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, że Komitet Wyborczy pozyskał na cele wyborcze kwotę 91.400, 42 zł. Składały się na nią wpłaty od osób fizycznych - 91.400 zł i 0,42 zł pochodzące z odsetek od środków zgromadzonych na rachunku bankowym. Wpłaty na łączną kwotę 64.000 zł dokonane zostały przed dniem wybo-

rów (12 listopada 2006 r.), natomiast pozostałą kwotę 27.400 zł wpłacono po tym dniu, co stanowi naruszenie art. 83 ust. 4 pkt 1 Ordynacji wyborczej, zgodnie z którym zabronione jest pozyskiwanie środków finansowych komitetu po dniu wyborów. Naruszenie tego przepisu powoduje zaś, po myśli art. 84a ust. 1 pkt 3 lit. a Ordynacji wyborczej, odrzucenie sprawozdania finansowego komitetu.

Pełnomocnik Komitetu Wyborczego Wyborców „Ruch Ludowo - Demokratyczny” wniósł do Sądu Najwyższego skargę na tę uchwałę, w której nie negując, że wskazana w uzasadnieniu uchwały kwota wpłynęła na rachunek bankowy Komitetu po dniu wyborów, zakwestionował zaprezentowaną przez Państwową Komisję Wyborczą interpretację art. 83 ust. 4 pkt 1 Ordynacji wyborczej w zakresie sposobu rozumienia użytego w przepisie sformułowania o pozyskiwaniu środków finansowych po dniu wyborów. Zdaniem skarżącego, „pozyskanie środków” oznacza bowiem uczynione w stosownej formie zobowiązanie darczyńców do wpłaty określonych środków finansowych na konto Komitetu Wyborczego. Tego rodzaju deklaracje wszystkie osoby, które fizycznie dokonały wpłat po dniu wyborów, złożyły zaś przed tą datą, wobec czego nie doszło do zarzucanego przez Państwową Komisję Wyborczą naruszenia art. 83 ust. 4 pkt 1 Ordynacji Wyborczej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przepis art. 84a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. - Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (powoływanej dalej jako „Ordynacja wyborcza”) w sposób kategoryczny nakazuje odrzucenie sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego w sytuacji, gdy Państwowa Komisja Wyborcza stwierdzi, że zostały spełnione przesłanki prawne, o których w nim mowa. Stosownie do treści art. 84a ust. 1 pkt 3 lit. a Ordynacji wyborczej, Państwowa Komisja Wyborcza ma obowiązek odrzucić sprawozdanie finansowe w każdym wypadku, gdy stwierdzi, iż komitet wyborczy pozyskiwał lub wydatkował środki finansowe z naruszeniem art. 83 Ordynacji wyborczej, czyli także wówczas, gdy komitet wyborczy pozyskiwał środki finansowe po dniu wyborów. Z art. 83 ust. 4 pkt 1 Ordynacji wyborczej wynika bowiem, że zabronione jest pozyskiwanie środków przez komitet wyborczy po dniu wyborów, przy czym brak jest podstaw do przyznania racji skarżącemu, że używane przez przepis sformułowanie „pozyskiwanie środków” może być rozumiane inaczej niż ich wpłata na konto komitetu. Stosownie do treści art. 83c ust. 3 pkt

2 Ordynacji wyborczej, środki finansowe komitetu wyborczego wyborców mogą pochodzić wyłącznie z wpłat od osób fizycznych oraz kredytów bankowych zaciąganych na cele związane z wyborami, zaś zgodnie z art. 83 d ust. 1 Ordynacji, środki na cele wyborcze komitet gromadzi na jednym rachunku bankowym. Przepisy te, odczytywane łącznie z art. 83 ust. 4 pkt 1 ustawy, tworzą normę prawną, zgodnie z którą zakazane jest przyjmowanie wpłat od osób fizycznych na rachunek bankowy komitetu wyborczego po dniu wyborów. Do tego rodzaju interpretacji omawianego przepisu prowadzi również wykładnia celowościowa, skoro w myśl art. 83 ust. 1 Ordynacji komitet wyborczy może pozyskiwać i wydatkować środki jedynie na cele związane z wyborami. Takiej funkcji nie odpowiada zasilanie konta wyborczego wpłatami pieniężnymi już po przeprowadzonych wyborach, niezależnie od tego, czy uprzednio były one zadeklarowane przez darczyńców. Użycie w przepisie art. 83 ust. 4 pkt 1 Ordynacji wyborczej sformułowania „zabrania się” wskazuje na bezwzględnie obowiązujący charakter tego przepisu, wobec czego żadne okoliczności nie uzasadniają odstępstwa od regulacji w nim zawartej, ponieważ ustawa takich wyjątków nie przewiduje. W szczególności nie może więc usprawiedliwić naruszenia tego zakazu to, że komitet wyborczy uzyskał zapewnienie wpłaty określonych środków finansowych na cele wyborcze przed datą wyborów, jeżeli zostały one przekazane na rachunek bankowy tego komitetu już po wyborach.

W sprawie bezsporne jest, że konto wyborcze skarżącego zostało zasilone łącznie kwotą 27.400 zł już po dniu 12 listopada 2006 r. (data wyborów), a Komitet przyjął i wydatkował te środki, zamiast zwrócić je darczyńcom. Tym samym doszło do naruszenia przepisu art. 83 ust. 4 pkt 1 Ordynacji wyborczej, jak prawidłowo stwierdziła Państwowa Komisja Wyborcza, czego skutkiem, w związku z brzmieniem art. 84a ust. 1 pkt 3 lit. a tej ustawy, musiało być odrzucenie sprawozdania finansowego skarżącego. Z utrwalonego w orzecznictwie Sądu Najwyższego stanowiska wynika bowiem, że Państwowa Komisja Wyborcza jest zobowiązana do odrzucenia sprawozdania finansowego w razie spełnienia się wskazanych w ustawie przesłanek, niezależnie od przyczyny naruszenia przepisów i braku winy lub znikomego stopnia zawinienia w naruszeniu prawa (por. np. postanowienia z dnia 23 kwietnia 2002 r., III SW 4/02 i III SW 5/02, OSNP 2003 nr 4, poz. 81 i 82), czy postanowienia z dnia 18 maja 2005 r., III SW 4/05 i III SW 6/05, OSNP 2005 nr 22, poz. 364 i 366).

Z tych względów Sąd Najwyższy, nie znajdując podstaw do uwzględnienia skargi, z mocy art. 84a ust. 6 Ordynacji wyborczej do rad gmin, rad powiatów i sejmików województwa postanowił jak w sentencji.

=====